

Sygn. akt IX Ka 200/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Nowak

Protokolant: sekr. sądowy Anna Misztal

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Kędziory

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2014 roku

sprawy **D. W. (1)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 222 § 1 kk i art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 2 grudnia 2013 roku sygn. akt II K 715/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 46 § 1 kk orzeka od oskarżonego D. W. (1) środek karny w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę: na rzecz R. Z. kwotę 1000 (jeden tysiąc), a na rzecz Ł. B. kwotę 500 (pięćset) złotych;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego D. W. (1) od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt. IX Ka 200/14

UZASADNIENIE

D. W. (1) został oskarżony o to, że w dniu 6 lipca 2013r.

w K. naruszył nietykalność funkcjonariusza Policji N. Z. w ten sposób, że szarpiąc ręką za mundur spowodował rozerwanie kieszonki koszuli oraz znieważył funkcjonariusza Policji N. Z. i Ł. B. w ten sposób, że używał wobec nich słów powszechnie uznanych za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, tj. o przestępstwo z art. 222 § 1 kk i art. 226 § 1 kk
w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Kielcach, wyrokiem z dnia 2 grudnia 2013 roku w sprawie sygn. IIK 715/13 orzekł, co następuje:

I w ramach czynu zarzucanego w akcie oskarżenia uznał oskarżonego D. W. (1) za winnego tego, że w dniu 6 lipca 2013r. w K. naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego w osobie funkcjonariusza policji N. Z. szarpiąc go ręką za mundur podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z zatrzymaniem oskarżonego oraz jednocześnie znieważał tego funkcjonariusza Policji i funkcjonariusza publicznego w osobie funkcjonariusza Policji Ł. B. słowami powszechnie uznany za obelżywe, podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych związanych z zatrzymaniem oskarżonego, tj. popełnienia czynu stanowiącego przestępstwo z art. 222 § 1 kk i art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 222 § 1

kk w zw. z art. 11 § 3 kk oraz art. 33 § 1 i § 3 kk wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych po ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

II na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył na poczet orzeczonej wobec oskarżonego D. W. (1) w punkcie I wyroku kary grzywny okres zatrzymania w niniejszej sprawie w dniach 06 i 07 lipca 2013 roku i uznał karę grzywny za uiszczoną do wysokości 4 (czterech) stawek dziennych;

III zasądził od oskarżonego D. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 210 (dwieście dziesięć) złotych tytułem kosztów sądowych, w tym 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty od kary grzywny.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator, który zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego D. W. (1). Zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 222 § 1 kk i art. 226 § 1 kk poprzez wyrażenie błędnego poglądu prawnego, że w zaistniałym stanie faktycznym funkcjonariusze policji Ł. B. i N. Z. nie są pokrzywdzonymi w rozumieniu art. 49 § 1 kpk, co w konsekwencji doprowadziło do obrazę art. 46 § 1 kk w wyniku jego niezastosowania i nie orzeczenie na tej podstawie środka karnego w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz wymienionych funkcjonariuszy, w sytuacji gdy obaj uprawnieni pokrzywdzeni złożyli w tym zakresie stosowne wnioski, wobec czego Sąd I instancji skazując oskarżonego za zarzucone mu przestępstwa był zobligowany do uwzględnienia tego wniosku i orzeczenia na rzecz N. Z. oraz Ł. B. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie na podstawie art. 46 § 1 kk wobec oskarżonego D. W. (1) środka karnego w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz N. Z. w kwocie 1.000 złotych oraz na rzecz Ł. B. w kwocie 500 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez prokuratora zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu I instancji co do winy i kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu D. W. (1) są prawidłowe, czego zresztą nie kwestionuje żadna ze stron.

Nie ma racji jednakże Sąd I instancji podnosząc, że brak było podstaw do uwzględnienia wniosków N. Z. i Ł. B. o orzeczenie środka karnego w trybie art. 46 § 1 kk.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że uprawnionym do złożenia wniosku w trybie art. 46 § 1 kk jest pokrzywdzony lub inna uprawniona osoba. Status pokrzywdzonego uzyskuje natomiast osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo (art. 49 § 1 kpk). Innymi słowy pokrzywdzonym w procesie karnym może być jedynie ten, kogo przestępstwo dotyka bezpośrednio, naruszając lub zagrażając w ten sposób jego dobru prawnemu, chronionemu przez naruszony przez sprawcę przepis. W uchwale z dnia 15 września 1999r. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „krąg pokrzywdzonych w rozumieniu art. 49 § 1 kpk ograniczony jest zespołem znamion czynu będącego przedmiotem postępowania oraz czynów współkarnych”. Oznacza to, że przepis ten powinien być interpretowany wąsko, jedynie w odniesieniu do znamion danego przestępstwa, co jednocześnie nie oznacza wcale, że dane przestępstwo chroni tylko jedno dobro prawne, albowiem mogą być to dwa równoważne dobra, które poprzez wypełnienie znamion konkretnego czynu zabronionego zostają bezpośrednio naruszone lub zagrożone. Czyn, za który został skazany w niniejszej sprawie oskarżony D. W. (1), a mianowicie przestępstwo z art. 222 § 1 kk i art. 226 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk chroni więcej niż jedno dobro prawne. Z jednej strony dobrem tym jest prawidłowe funkcjonowanie instytucji państwowych i samorządowych, z drugiej zaś godność i nietykalność funkcjonariusza publicznego. Wymienione dobra są równoważne, zaś naruszenie wyżej wskazanej normy godzi w nie w sposób bezpośredni. Odmienne rozumowanie byłoby sprzeczne z treścią przywołanego przez Sąd I instancji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2010r. wydanego w sprawie IVKK 316/09, w którym wskazano, że dla przyznania statusu pokrzywdzonego konieczne jest prawidłowe rozpoznanie nie tylko ogólnego

lub rodzajowego, ale i indywidualnego przedmiotu ochrony analizowanej normy prawnej (niezależnie od tego czy chodzi o przedmiot główny czy uboczny). Racje ma zatem skarżący podnosząc, że oskarżony D. W. (1) swoim nieprawidłowym zachowaniem bezpośrednio godził nie tylko w dobro prawne jakim było zapewnienie prawidłowej interwencji funkcjonariuszy policji, ale także w ich godność nietykalność cielesną. W tym stanie rzeczy stwierdzić trzeba, że N. Z. i Ł. B. byli jako pokrzywdzeni uprawnieni do złożenia wniosku w trybie art. 46 § 1 kk.

Nadto przypomnieć trzeba, że przepis art. 49a kpk stanowi, że jeżeli nie wytoczono powództwa cywilnego, pokrzywdzony, a także prokurator, może aż do zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 46 § 1 Kodeksu karnego. Nie ma więc znaczenia czy wniosek taki złożony zostanie na etapie postępowania przygotowawczego, przed wydaniem wobec podejrzanego postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz przed złożeniem wyjaśnień przez oskarżonego, albowiem istotne jest jedynie, aby przedmiotowy wniosek został złożony do zakończenia pierwszego przesłuchania na rozprawie głównej. Skoro zatem N. Z. i Ł. B. złożyli takie wnioski na etapie postępowania przygotowawczego, to niewątpliwie złożyli je w terminie.

W świetle zatem powyższego Sąd Okręgowy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w ten sposób, na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł od oskarżonego D. W. (1) środek karny w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz R. Z. kwotę 1000 złotych, a na rzecz Ł. B. kwotę 500 złotych, a zatem w wysokości zawnioskowanej przez pokrzywdzonych, albowiem także w ocenie Sądu Okręgowego czyni ona zadość krzywdom, doznany przez obu funkcjonariuszy.

Mając zatem powyższe na uwadze na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk orzeczono, jak w wyroku.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk Sąd odwoławczy, mając na względzie trudną sytuację materialną i osobistą oskarżonego D. W. (1), a przede wszystkim fakt, że pracuje on jedynie dorywczo i osiąga niewielki dochód w kwocie 800 złotych zwolnił go od kosztów sądowych za II instancję.

SSO Tomasz Nowak